ʻATIQOT

VOLUME 51

ISRAEL ANTIQUITIES AUTHORITY
JERUSALEM 2006

'Atiqot
Publications of the Israel Antiquities Authority

Editor-in-Chief: Zvi Gal

Series Editor: Rachel Kudish-Vashdi

English Editors: David Milson
Joe Shadur
Shelley Sadeh
Ellen Rosenberg
Lilly Gershuny
Sam R. Wolff

Hebrew Editors: Zvi Gal
Lior Wexler
Shoshana Israeli

Editorial Coordinator: Aviva Schwarzfeld

Cover Illustrations
English: A Metal Jug from a Roman-Period Tomb at Bet Dagan (Photography: Tsila Sagiv)
Hebrew: A Stone Bead with a Depiction of a Menorah from El-Kabri (Photography: Clara Amit; Drawing: Hagit Tahan)

Typesetting, Layout and Production: Hagar Maimon
Preparation of Illustrations: Natalia Zak, Irina Berin and Elizabeth Belashov

Scanning, Plates, and Printing by Keterpress Enterprises, Jerusalem

© 2006, the Israel Antiquities Authority
POB 586, Jerusalem 91004
ISBN 965–406–188–0
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il

Contents

Salvage Excavations at a Pre-Pottery Neolithic Site at Modi‘in	Vladimir Zbenovich	1
Remains of an Early Chalcolithic Settlement on the Fringes of Ḥorbat Usha *Contribution by Hamoudi Khalaily (pp. 19–20)*	Martin Peilstöcker	15
Burials from the Intermediate Bronze Age and the Roman Period at Bet Dagan	Martin Peilstöcker	23
A Salvage Excavation at ‘Ein ez-Zeituna in Naḥal ‘Iron	Don Glick	31
Design Analysis of the Peristyle Building from ‘Ein ez-Zeituna	David Milson	71
The Glass Vessels from ‘Ein ez-Zeituna	Tamar Winter	77
Coins from ‘Ein ez-Zeituna	Gabriela Bijovsky	85
Aspects of Phoenician Burial Customs in the Roman Period in Light of an Excavation near El-Kabri (Kabri)	Edna J. Stern and Nimrod Getzov	91
The Coins from El-Kabri	Danny Syon	125
Excavations at Shiqmona—1994	Yizhar Hirschfeld	131
Pottery, Stone and Small Finds from Shiqmona	Roni Amir	145
The Coins from Shiqmona	Nitzan Amitai-Preiss	163
A Mamluk-Period Site at Khirbat Burin in the Eastern Sharon	Raz Kletter and Edna J. Stern	173
Note on a Glazed Bowl with a Medallion of a Feline from Khirbat Burin	Lev Kapitaikin	215
An Inscribed Handle from Khirbat Burin	Nitzan Amitai-Preiss	221
Coins from Khirbat Burin, Eastern Sharon	Helena Sokolov	133
Archaeozoological Finds from Khirbat Burin	Moshe Sade	225

Summaries of the Hebrew Section

Remains of a Monastery at the Foot of Tel Ashdod	Shlomo Gudovitch	233
A Greek Inscription from Tel Ashdod	Vassilios Tzaferis	233
Human Skeletal Remains from Ḥorbat Ma’aravim	Yossi Nagar	234
Ḥorbat Hermas	Ofer Sion	235
The Glass Finds from Ḥorbat Hermas	Yael Gorin-Rosen	236

The Coins from Ḥorbat Hermas	Robert Kool	237
Remains of Structures from the Early Islamic Period on Ha-Gedud Ha-ʻIvri Street, Ramla	Hervé Barbé	237
The Northern City Wall of Jerusalem on the Eve of the First Crusade (Excavations at the ʻJordanian Garden')	Gaby Mazor	238
El-Qubab	Miki Ein Gedy	239

The Hebrew Section 1*–67*

Abbreviations

AASOR	Annual of the American Schools of Oriental Research
ADAJ	*Annual of the Department of Antiquities of Jordan*
'Atiqot (*ES*)	English Series
'Atiqot (*HS*)	Hebrew Series
BAR Int. S.	British Archaeological Reports (International Series)
BASOR	*Bulletin of the American Schools of Oriental Research*
BMB	*Bulletin de Musée de Beyrouth*
DAFI	*Cahiers de la Délégation Archéologique Française en Iran*
ESI	*Excavations and Surveys in Israel*
HA	*Ḥadashot Arkheologiyot*
HA–ESI	*Ḥadashot Arkheologiyot – Excavations and Surveys in Israel* (from 1999)
IAA Reports	Israel Antiquities Authority Reports
IEJ	*Israel Exploration Journal*
INJ	*Israel Numismatic Journal*
JARCE	*Journal of American Research Center in Egypt*
JFA	*Journal of Field Archaeology*
JPOS	*Journal of the Palestine Oriental Society*
JRA	*Journal of Roman Archaeology*
LA	*Liber Annuus*
NEAEHL	E. Stern and A. Lewinson-Gilboa eds. *New Encyclopedia of Archaeological Excavations in the Holy Land*. Jerusalem 1993
PEF	*Palestine Exploration Fund*
PEFQSt	*Palestine Exploration Fund Quaterly Statement*
PEQ	*Palestine Exploration Quarterly*
QDAP	*Quarterly of the Department of Antiquities of Palestine*
RB	*Revue Biblique*
ZDPV	*Zeitschrift des Deutschen Palästina-Vereins*

Addresses of authors other than employees of the Israel Antiquities Authority:
Vladimir Zbenovich—101 Brazil St., Apt. 48, Jerusalem; Don Glick—Moshav Ge'ulim 42820; David Milson—College of Judea and Samaria, Ariel, and the Nelson Gleuck School of Biblical Archaeology, Hebrew Union College, Jerusalem; Yizhar Hirschfeld—Institute of Archaeology, The Hebrew University, Jerusalem; Roni Amir—Department of Art History and the Institute of Archaeology, The Hebrew University, Jerusalem; Nitzan Amitai-Preiss—Department of Bible and Near Eastern Studies and Archaeology, Ben Gurion University of the Negev, Be'er Sheva'; Lev Kapitaikin—The Khalili Research Centre, Oxford University; Moshe Sade—45 Vinik St., Rishon Le-Ẓiyyon 75241; Shlomo Gudovitch—'En Kerem Gimmel 33, Jerusalem 95744; Miki Ein Gedy—Kibbutz Shoval, Mobile Post Negev 85320.

עתיקות

כרך 51

רשות העתיקות
ירושלים התשס"ו

עתיקות
פרסומי רשות העתיקות

עורך ראשי: צבי גל

עורכת הסדרה: רחל קודיש־ושדי

עריכה עברית: צבי גל
ליאור וקסלר
שושנה ישראלי

עריכה אנגלית: דיוויד מילסון
ג׳ו שדור
שלי שדה
אלן רוזנברג
לילי גרשוני
שמואל וולף

רכזת מערכת: אביבה שוורצפלד

איורי עטיפה
עברית: חרוז מאבן עם חרותת של מנורה מאל־כברי (צילום: קלרה עמית; ציור: חגית טחן)
אנגלית: פך מתכת מקבר מן התקופה הרומית בבית דגן (צילום: צילה שגיב)

סדר, עיצוב והבאה לדפוס: הגר מימון
הכנת איורים לדפוס: נטליה זק, אירינה ברין ואליזבט בלשוב

סריקות, לוחות ודפוס: מפעלי דפוס כתר, ירושלים

© כל הזכויות שמורות לרשות העתיקות
ת״ד 586, ירושלים 91004
ISBN 965–406–188–0
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il

תוכן העניינים

שרידי מנזר למרגלות תל אשדוד	שלמה גודוביץ	*1
כתובת ביוונית מתל אשדוד	וסיליוס צפיריס	*3
עצמות אדם מחורבת מארבים	יוסי נגר	*7
חורבת הרמאס	עפר שיאון וגיורא פרנוס	*19
ממצאי הזכוכית מחורבת הרמאס	יעל גורין־רוזן	*33
המטבעות מחורבת הרמאס	רוברט קול	*37
קטעי מבנים מהתקופה האסלאמית הקדומה ברחוב הגדוד העברי ברמלה נספח מאת מרים אבישר (עמ׳ *41–*46)	חיים ברבה	*39
החומה הצפונית של ירושלים ערב מסע הצלב הראשון (חפירות ׳הגן הירדני׳)	גבי מזור	*49
אל־קבאב נספח מאת מרים אבישר (עמ׳ *58–*66)	מיקי עין גדי	*55

החלק האנגלי

חפירות הצלה באתר מהתקופה הניאוליתית במודיעין	ולדימיר זבנוביץ	1
שרידי יישוב מהתקופה הכלקוליתית הקדומה בשולי חורבת אושה	מרטין פיילשטוקר	15
קברים מתקופת הברונזה הביניימית ומהתקופה הרומית בבית דגן נספח מאת חמודי חלאילה (עמ׳ 19–20)	מרטין פיילשטוקר	23
חפירת הצלה בעין א־זייתונה בנחל עירון	דון גליק	31
ניתוח סגנוני של מבנה הפריסטיל מעין א־זייתונה	דיוויד מילסון	71
כלי הזכוכית מעין א־זייתונה	תמר וינטר	77
המטבעות מעין א־זייתונה	גבריאלה ביכובסקי	85
מנהגי הקבורה הפיניקיים בתקופה הרומית לאור החפירות ליד אל־כברי	עדנה שטרן ונמרוד גצוב	91
המטבעות מאל־כברי	דני שיאון	125
החפירות בשקמונה—1994	יזהר הירשפלד	131
כלי חרס, כלי אבן וממצא קטן משקמונה	רוני עמיר	145
המטבעות משקמונה	ניצן עמיתי־פרייס	163
אתר מהתקופה הממלוכית בח׳רבת בורין שבשרון המזרחי	רז קלטר ועדנה שטרן	173

קערה מזוגגת עם מדליון של בעל חיים ממשפחת החתוליים מח׳רבת בורין	אריה לב קפיטייקין	215
ידית עם חרותת מח׳רבת בורין	ניצן עמיתי־פרייס	221
המטבעות מח׳רבת בורין	הלנה סוקולוב	223
הממצא הארכיאוזואולוגי מח׳רבת בורין	משה שדה	225